

Det ærede Medlem omtalte det uheldige i, at de Radikale faar Tillægsmandat i Give-Kredsen paa 1018 Stemmer, medens Partiet i Skanderborg har 1.329 Stemmer, i Odder 1.579 Stemmer; men naar det ærede Medlem beklager sig over dette, ligger det i, at det ærede Medlem ikke har givet sig Tid til at sætte sig ind i Systemet. Han havde jo ganske andre Formaal med sine Studier. Derfor er han kommet ud for den Situation, han her staar i. Thi denne Fordeling er jo en Følge af, at det i første Led er Amtets Stemmetal for et eller andet Parti, som bliver afgørende, det er Amterne, man skal sammenligne for at dømme om Tillægsmandaternes Fordeling. Derfor faar i det her foreliggende Tilfælde Vejle og Randers Amter de to radikale Tillægsmandater i Østjylland, og indenfor disse Amter faar altsaa den Kandidat, der har det største Stemmetal, Mandatet. Hvis man, hvad det ærede Medlem Hr. Rode synes vilde være heldigt, lod alle Kandidater indenfor et Omraade være lige berettigede til Tillægsmandater, altsaa uden Hensyn til Spredning; paa Amterne, vilde følgende Tilfælde indtræffe: De Konservative vilde faa deres 4 Tillægsmandater paa Sjælland i Københavns og Frederiksborg Amter, hvor Partiet i Forvejen har Kredsmandater, og de Radikales 3die Tillægsmandat paa Sjælland vilde vandre til Holbæk Amt fra Præstø Amt, skønt Holbæk Amt i Forvejen har radikal Repræsentation. Og det radikale Tillægsmandat i Ribe Amt vilde vandre til Viborg Amt, hvor de Radikale i Forvejen har Repræsentation.

De Bestemmelser, der her findes, er indført under Hensyn til Spredning af Mandaterne, hvilket ogsaa tilsigtedes ved Valgloven af 1915 og ligeledes ved Valgloven af 1920. Denne Spredning er søgt bevaret ved den Ordning, det ærede Medlem Hr. Rode nu kritiserer, men ganske vist paa et ganske galt og misforstaaet Sammenligningsgrundlag, fordi det, der skal gøres, er at foretage Sammenligningen mellem Amt og Amt, og først naar man er naaet indenfor Amtet, kan man sammenligne Stemmetallene.

Det ærede Medlem var meget utilfreds med, at den lokale Repræsentation efter det her foreliggende Lovforslag fordeler sig paa en urimelig Maade, og det ærede

Medlem bliver nu pludselig Talsmand for de tyndt befolkede Egne, der ellers ikke plejer at have haft det ærede Medlems ganske særlige Bevaagenhed. Dog her, hvor det ærede Medlem tror, det kan bruges til et Angreb paa det foreliggende Lovforslag, bliver Sagen naturligvis en helt anden; Lokalrepræsentationen tager ikke tilstrækkeligt Hensyn til de tyndt befolkede Egne, og siger det ærede Medlem, der tales i Forslaget om „Folketal med Vægt“. Og saa gjorde det ærede Medlem nogle formentlig efter hans egen Anskuelse vittige Bemærkninger om at veje Befolkningen og spurgte mig om, hvorledes det gaar til. Ja, jeg maa jo beklage, at jeg her faar mit Indtryk af den Omhu, hvormed det ærede Medlem Hr. Rode har behandlet de Sager, som laa under ham som Minister, væsentlig ændret til Ugunst for det ærede Medlem. Thi denne Vejning har det ærede Medlem Hr. Rode jo selv staaet og foretaget gentagende, medens han var Indenrigsminister. Den foretages her efter ganske nøjagtig det samme Princip, som det ærede Medlem har fulgt.

Omkring 1907—08 kom der fra Rigsdagen Henvendelse til det statistiske Bureau med Paalæg om at finde et talmæssigt Udtryk for den Vægt, man ved Kredslægingen skulde tage til Befolkningstætheden, og der blev givet Statistisk Bureau et Direktiv, hvorefter København-Frederiksberg skulde have 22 Folketingsmandater. Paa Grundlag heraf er den Formel, hvorefter Vægten lægges, udregnet, og den er kort udtrykt saaledes, at man til Folketallet lægger et Tal, som svarer til Amtets Befolkningstæthed, det vil sige, som er omvendt proportionalt med denne Tæthed. Med andre Ord, man lægger til det egentlige Folketal 10 Gange Arealet udtrykt i Kvadrat-Kilometer. Derved kommer man til det, som i Lovforslaget er betegnet som Folketal med Vægt. Og det er paa dette Grundlag, at Valgkredsinddelingen i dette Forslag er foretaget, ganske ligesom det har været Grundlaget for Valgkredsinddelingen ved alle Forslag, som har været fremme her for Rigsdagen til Ændring af Valgloven lige siden 1907, altsaa ogsaa ved de Forslag, som det ærede Medlem Hr. Rode har fremsat. Derfor er det jo meget beklageligt, at det ærede Medlem slet ikke